

wirtualnemedi

PODRÓŻE 2024

lato

DODATEK SPECJALNY

**Top
destynacje**

.....

**Bezpieczeństwo
w podróży**

.....

**Wakacje
„z sieci”**

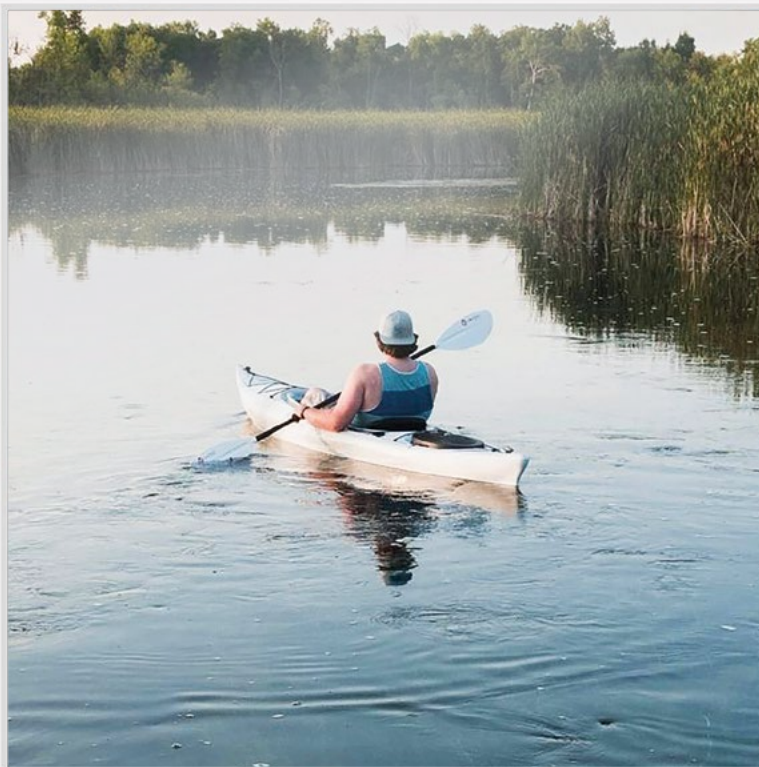
.....

**W POLSCE
też jest fajnie**

.....

**AUTEM
i nie tylko**

ODPOCZYWAM
NA MAZOWSZU!

mazowsze.travel

/// **Mazo czas**

f — @Mazowsze.serce.Polski

Mazowsze.
serce Polski

ŚWIAT W ZASIĘGU RĘKI

Mamy to szczęście żyć w czasach, gdy świat stoi przed nami otworem - i to dosłownie. Po większości europejskich krajów możemy podróżować bez paszportów, a wiele znanych jeszcze przed laty tylko ze szklanego ekranu miejsc jest w sumie na wyciągnięcie ręki.

Po Polsce możemy podróżować do woli - kiedy chcemy i czym chcemy: samochodem (swoim albo wypożyczonym), autostopem (czasem może z przygodami), pociągiem (pewnie nie raz opóźnionym i przepełnionym), coraz częściej także kamperem albo bardziej luksusowo - samolotem. No ale te nie we wszystkie zakątki Polski niestety docierają. Jedyne co nas ogranicza to nasza wyobraźnia, a czasem też i finanse. Ale i temu można zaradzić, bo atrakcyjne propozycje kredytowe mają w swoich ofertach banki, a w niektórych biurach podróży można też kupić wycieczki na raty.

Nie musimy już również panicznie bać się o swoje bezpieczeństwo - na rynku jest cały wachlarz polis turystycznych, dzięki którym możemy spokojnie spędzać wakacje marzeń nie myśląc o ewentualnych kosztach leczenia w razie choroby czy nieszczęśliwego wypadku, zagubionego bagażu czy odwołanego lotu.

Niniejszy dodatek „Podróże 2024” to nasza pierwsza publikacja z tego cyklu. W tym wydaniu poświęcona głównie wyjazdom wakacyjnym. Pokazujemy w nim, jak zmieniają się turystyczne preferencje Polaków. Jakie kierunki letnich zagranicznych wojaży wybierają najczęściej i dlaczego. W których miejscach w Polsce chcą odpoczywać i co lokalny rynek ma im do zaoferowania.

Szukamy odpowiedzi na pytanie o to, czy podróżujemy tylko po to, by odpoczywać. Bo jak się okazuje, coraz więcej osób jeździ po świecie, by zgłębiać np. tajniki lokalnej kuchni czy poznawać inne kultury.

W naszej publikacji znajdziecie też informacje o tym, gdzie w dobie cyfrowego świata i nowych technologii szukać ciekawych ofert turystycznych, ale i inspiracji do odkrywania świata. Poświęcamy nasze łamy analizie platform i serwisów, które ułatwiają podróżowanie i pozwalają nam zaplanować wymarzone

eskapady od początku do końca bez konieczności wychodzenia z domu - dosłownie za pomocą jednego kliknięcia myszka. Podpowiadamy również, gdzie szukać inspiracji przy wyborze miejsc podróży - tutaj nieodzownym źródłem informacji mogą okazać się różne blogi czy vlogi turystyczne, w których podróżnicy dzielą się swoją wiedzą, radami i doświadczeniem.

„Świat jest jak książka. Ci, którzy nie podróżują, czytają jedynie pierwszą stronę.” - powiedział św. Augustyn.

Zyczymy Państwu, by Wasza książka miała setki, tysiące stron i nigdy tej ostatniej.

BEATA GOCZAŁ
dziennikarka
Wirtualnedia.pl

NIE CHCEMY JUŻ LEŻEĆ NA ZATŁOCZONEJ PLAŻY

Część Polaków spędzi wakacje w różnych miejscach w Polsce, inni wyjadą za granicę, najczęściej wybierając któryś z krajów południowej Europy. Coraz więcej osób wybiera miejsca mniej popularne, ale gwarantujące nowe doznania, ciekawe doświadczenia i aktywny wypoczynek.

Prawie 80 proc. Polaków deklaruje radość i podekscytowanie na myśl o podróżowaniu w tym roku - wynika z najnowszego badania Holiday Barometer 2024 zrealizowanego przez Ipsos w 21 krajach świata na zlecenie Europe Assistance.

Mimo inflacji i rosnących cen nie chcemy rezygnować z wakacji. Szukamy atrakcyjnych ofert last minute (56%), zmniejszamy budżet na jedzenie, zwiedzanie i aktywności w wakacyjnym kurorcie (53%) albo wybieramy tańszą opcję noclegu (51%). Większość z nas wybierze dwutygodniowy urlop.

KIERUNEK: HISZPANIA, WŁOCHY, GRECJA

Ponad 1/3 Polaków (39%) na letni urlop wybrała za granicę. Z Holiday Barometer 2024 wynika, że ulubionym kierunkiem Polaków w tym roku będzie Hiszpania (10%), a zaraz potem Włochy (8%) i Grecja (7%). Głównym bodźcem do wyboru tych miejsc jest klimat i chęć gwarancji dobrej pogody (42%), 30% ankietowanych wybiera kraj, w którym już była i czuje się w tych miejscach bezpiecznie (ponad 30%). Wpływ na wybór kierunku ma również fakt, że destynacja, do której jedziemy oferuje aktywności, jakie lubimy oraz zapewnia atrakcyjną ofertę (24%).

- Od kilku lat, a szczególnie w tym roku, sporym zainteresowaniem cieszą się wyspy: Malta, Cypr, Majorka w Hiszpanii oraz włoska Sycylia. Latamy tam zarówno na dłuższe wakacje, jak i krótkie city breaki, wśród których największe bestsellery to Barcelona, Rzym i Ateny. Kierunki te są obecne w niemal każdym zestawieniu podróżniczym, a jedną z najważniejszych przyczyn jest nowoczesna infrastruktura noclegowo-rekreacyjna, która wciąż jest rozbudowywana i ulepszana - zauważa Łukasz Neska, wiceprezes zarządu i chief growth officer w Grupie eSky. Dodaje, że duże grono polskich turystów przyciąga też Chorwacja, jej udział w zagranicznych wyjazdach rodaków zmalał po wejściu do strefy euro i podniesieniu cen w popularnych kurortach. - Natomiast mianem wschodzących gwiazd turystyki wyjazdowej określić można Albanie,

Portugalię i Czarnogórę, które przez lata pozostawały poza kręgiem zainteresowań Polaków, ale po pandemii sytuacja się zmieniła, ponieważ zaczęliśmy szukać nowości i świeżych wrażeń po latach podróżowania do Grecji czy Hiszpanii - wskazuje Łukasz Neska.

WAŻNE KLIMAT I POGODA

Marta Gałuszka, brand manager Fru.pl zauważa, że kiedyś wyprawy poza nasz kontynent były większym wyzwaniem, ale obecnie świat stoi otworem, technologie sprzyjają podróżnikom i nawet bez znajomości języka można sobie poradzić właściwie wszędzie. - Dubaj czy Abu Dhabi w ZEA, ale też Tirana w Albanii czy Zadar w Chorwacji - pojawiły się one w siatce połączeń tanich linii lotniczych i zaczynają cieszyć się coraz większą popularnością. Teraz również Malediwy na własną rękę nie stanowią żadnego problemu - mówi.

Zdaniem Marzeny German, ekspertki ds. komunikacji zewnętrznej i obsługi medialnej w Wakacje.pl Polacy zwracają przede wszystkim uwagę na stosunek ceny do jakości, co oznacza, że są skłonni za swoje wakacje zapłacić nieco więcej. - Wcale nie wybieramy najtańszych opcji, ale te, które spełniają nasze wymagania co do idealnego pobytu - podkreśla.

Z badania GfK przygotowanego dla Grupy Esky.pl wynika, że przy organizacji dłuższego wyjazdu wakacyjnego, jak i kilkudniowego city breaka Polacy zwracają największą uwagę na klimat i pogodę, a dopiero później na koszt wyjazdu. Ważne są też: atrakcyjność kierunku podróży, daty dopasowane do indywidualnych potrzeb, standard miejsca noclegowego i atrakcje na miejscu.

Badanie to pokazuje również, że samodzielnie zorganizowane wyjazdy cieszą się coraz większą popularnością wśród polskich podróżników - w zeszłym roku 83 proc. city breaków i 48 proc. wakacji zorganizowano za pośrednictwem internetowych platform turystycznych.

- Można to wytłumaczyć różnicami między rezerwowaniem podróży niezależnie od touroperatora a zorganizowanymi wycieczkami. Te pierwsze charakteryzują się elastycznością i efektywnością kosztową: dają swobodę dostosowania planu podróży do własnych preferencji, wybierając pożądaną datę, aktywności na miejscu, zakwaterowanie i opcje żywienia. Niezależnie od tego, czy ktoś woli spędzić tydzień w luksusowym 5-gwiazdkowym apartamencie z żywieniem we własnym zakresie, podróże zaplanowane przez internetowe platformy pozwalają dopasować wyjazd do stylu podróżowania i budżetu - wyjaśnia Łukasz Neska.

PERSONALIZUJEMY SWOJE PODRÓŻE

Coraz więcej Polaków na urlop wyjeżdża nawet kilka razy do roku, a to oznacza, że na popularności zyskują różne formy podróżowania. - O ile typowe pakiety sprawdzają się świetnie przy pobytach stacjonarnych oraz przy programach objazdowych, o tyle oferty typu lot+hotel mają zastosowanie przy city breakach czy wyjazdach mniej standardowych. Te ostatnie także obejmują wyjazdy do kierunków typowo plażowych/wypoczynkowych. Jeśli nawet decydujemy się na ofertę typu lot+hotel, lepiej zarezerwować ją przez biuro podróży, ponieważ wówczas mamy do czynienia z pakietami turystycznymi, które są objęte ochroną na

wypadek bankructwa organizatora - zaznacza Marzena German z Wakacje.pl.

Eksperti od turystyki zauważają też, że po pandemii zaczynamy coraz bardziej personalizować swoje podróże. Europejczycy przywiązują coraz większą wagę do świadomego podróżowania, w tym także Polacy starają się zwiędzać z myślą o otaczającym ich środowisku i ludziach. - W świadomym podróżowaniu chodzi zarówno o to, by dbać o zasoby naturalne - m.in. oszczędzać wodę, segregować odpady i stawiać na przyjazne środowisko rozwiązania - jak i zawsze mieć na uwadze ludzi, których domem są popularne obszary turystyczne. Widać bowiem, że z roku na rok powoli rośnie chęć do nauki podstawowych zwrotów w lokalnych językach, zrozumienia obcej kultury i obyczajów, a także wspierania krajowego wytwórstwa i rzemiosłnictwa - wylicza Łukasz Neska.

Marzena German z Wakacje.pl dodaje, że teraz odmian wyjazdów jest wiele, a ponieważ jest ich tak wiele, ilościowo będą to wąskie grupy. - Pozytywne jest to, że o takich wyjazdach mówi się coraz częściej, i że działają profesjonalne biura podróży, które różnymi niszami się zajmują - mówi.

Z badania Holiday Barometr 2024 wynika, że w Polsce nie przyjął się tzw. trend workation, czyli łączenie pracy z wakacjami - ponad 2/3 badanych wskazało, że w pełni będzie cieszyło się urlopem.

BARDZIEJ ŚWIADOME PODRÓŻOWANIE

Na popularności zaczyna z kolei zyskiwać Slow tourism. Oznacza to, że zamiast w rekordowym tempie odhaczać kolejne zabytki na naszej liście „do zobaczenia” poświęcimy czas na poznanie lokalnej historii i kultury. To wszystko przy jednoczesnym wsparciu i dbałości o środowisko. Aż 75 proc. Polaków wykazało zainteresowanie tym trendem. Równie wysoko uplasował się wyjazd do mniej turystycznych miejsc (77 proc.).

Według Agaty Krężel, product managerki z IdoBooking w 2024 roku podróże stają się bardziej ukierunkowane na wartości, doświadczenia, aktywność oraz ekologię, a turystyka ewoluuje w kierunku bardziej zrównoważonego i świadomego podejścia do podróżowania. - Widzimy tendencję, że goście obsługiwanych przez nas obiektów noclegowych, wybierają wyjazdy krótsze, ale do miejsc, w których są konkretne udogodnienia. Turyści wolą postawić na atrakcje, których nie mają na co dzień - zaznacza Agata Krężel. - Powoli przemijają czasy dwutygodniowych wyjazdów nad morze, podczas których główną atrakcją stanowi przebywanie na zatłoczonej plaży - dodaje. Turyści coraz częściej wybierają miejsca, które pozwolą im na nowe doświadczenia. - Preferują krótsze, ale bardziej aktywne i wypełnione atrakcjami wyjazdy. Wzrasta zainteresowanie turystyką nastawioną na nowe doznania, zrównoważony rozwój i troskę o własne dobre samopoczucie - wylicza Agata Krężel. Doświadczenia mogą dotyczyć zarówno podróży objazdowych, wyjazdów z warsztatami samorozwoju czy też wycieczek do nietypowych krajów lub miast.

Holiday Barometer 2024 wskazuje, że Polacy nieco zmienili swoje postrzeganie idealnych wakacji - 71 proc. uważa, że doskonały wypoczynek jest wtedy, gdy mogą poznawać nowe kultury i całkowicie zmienić otoczenie.

NAJPOPULARNIEJSZE KIERUNKI ZAGRANICZNE

10% HISZPANIA

8% WŁOCHY

7% GRECJA

SAMOLOTEM NAJSZYBCIEJ, AUTEM - NAJWYGODNIEJ

W PRZYPADKU WAKACYJNYCH WYJAZDÓW, ALE TEŻ I DŁUŻSZYCH PODRÓŻY POZA SEZONEM URLOPOWYM O WYBORZE ŚRODKA TRANSPORTU DECYDUJE MIEJSCE DOCELOWE. W ODLEGLEJSZE ZAKĄTKI NA ŚWIECIE, POZA EUROPA POLECIMY NAJCZĘŚCIEJ SAMOLOTEM. ALE JUŻ PO EUROPIE, A W SZCZEGÓLNOŚCI PO POLSCE PODRÓŻUJEMY NAJCZĘŚCIEJ SAMOCHODEM, ALE TEŻ POCIĄGIEM.

Najwygodniejszym środkiem transportu po Polsce pozostaje samochód. Wybiera go 90 proc. z nas. Decydują o tym przede wszystkim wygoda i czas podróży. Samochód jest kluczowy, gdy planujemy wyjazdy wakacyjne i weekendowe - wynika z badania Autopay „Podróże samochodowe Polek i Polaków” (wiosna 2023).

I chociaż auto wydaje się być ulubionym środkiem transportu po Polsce, to z badania wynika, że Polacy chcieliby podróżować inaczej, ale na razie nie widzą dobrej alternatywy. Dwie trzecie badanych przyznaje, że podróżowanie samochodem jest najwygodniejszym środkiem transportu po Polsce.

- Statystyczny Polak przemierza 10 tysięcy kilometrów rocznie samochodem, najczęściej w towarzystwie partnera lub partnerki. Podczas trasy używa Map Google i ułatwia sobie przejazd korzystając np. z automatycznych płatności Autopay. To pokazuje, że również w transporcie jesteśmy otwarci na nowe technologie, chcemy podróżować komfortowo i sprawnie - komentuje wyniki badania Miłosz Kurzawski, członek zarządu Autopay Mobility.

POPULARNOŚĆ PODRÓŻY SAMOCHODEM ZA GRANICĘ

Jedna trzecia Polaków wybiera auto, aby podróżować za granicę. Co piąty badany jedzie nim za granicę raz w roku, a co dziesiąty kilka razy w roku. Czechy są najczęściej wybieranym kierunkiem wakacyjnych, zagranicznych podróży samochodowych Polaków. Kolejne są Niemcy i Chorwacja, Słowacja, Włochy i Austria.

- W trakcie swoich zagranicznych wyjazdów większość polskich kierowców korzysta z zagranicznych autostrad. Wygoda i optymalny czas takich podróży, jak wiemy z badania, są dla Polaków bardzo ważne. Mogą je poprawić automatyczne rozwiązania, np. kupowanie e-winiet, dzięki czemu samochodowe podróże stają się jeszcze przyjemniejsze - dodaje Miłosz Kurzawski z Autopay Mobility.

MILIONY OSÓB WYBIERAJĄ POCIĄG

Od początku czerwca do końca sierpnia 2023 roku z usług PKP Intercity skorzystało ponad 20 mln podróżnych. To o 1,8 mln więcej niż rok wcześniej.

W ubiegłoroczne wakacje pociągami PKP Intercity średniodziennie podróżowało powyżej 200 tys. osób. Od czerwca do końca sierpnia 2023 r. ▶

JAK PODRÓŻOWALIŚMY NA WYPOCZYNEK

	2023	2022	2021	2019	2018	2017	2016	2015
Samolot	96,37%	96,25%	95,16%	95,54%	95,23%	93,33%	92,84%	94,10%
Dojazd własny	3,14%	3,05%	4,23%	2,82%	3,38%	4,51%	4,86%	4,76%
Autokar	0,49%	0,70%	0,60%	1,64%	1,39%	2,16%	2,30%	1,14%

Wakacyjne podróże z PKP Intercity

20,3 mln

tyłu pasażerów podróżowało od 1 czerwca do 31 sierpnia 2023 roku na pokładach pociągów PKP Intercity

Rekordowa liczba podróżnych!*

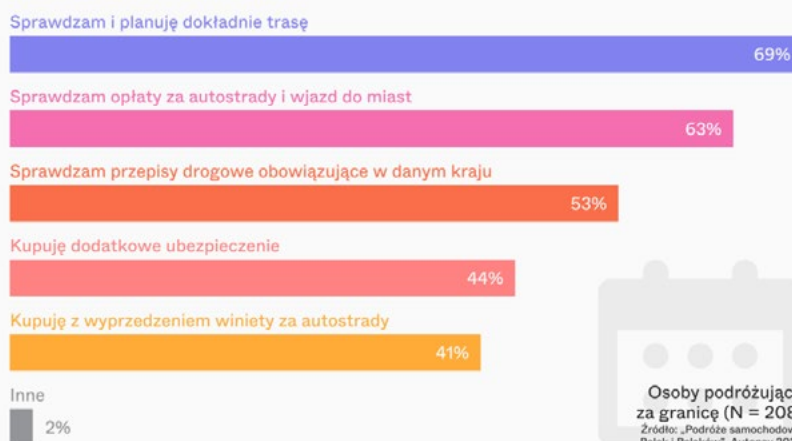
Średnio ponad **200 tys.** podróżnych każdego dnia
254 tys. osób – to nowy dzienny rekord liczby pasażerów (11 sierpnia)

*Dane za okres 1 czerwca - 31 sierpnia 2023 roku.

Sposób przygotowania do podróży zagranicznej

Autopay

Osoby podróżujące za granicę (N = 208)
Źródło: „Podróże samochodowe Polek i Polaków”, Autopay 2023

przewoźnik wzmacnił około 1250 pociągów dodatkowymi 1750 wagonami. Najwięcej miejsc w pociągach zostało przygotowanych na trasach pomiędzy największymi aglomeracjami oraz do największych ośrodków turystycznych: Trójmiasta, Olsztyna, Ustki, Kołobrzegu, Świnoujścia. W siatce połączeń znalazło się 413 miejscowości.

Również tego lata PKP zwiększa liczbę pociągów - będzie uruchamiać każdego dnia średnio 454 składy - 31 więcej niż w ub.r. Ma to pozwolić podróżnym komfortowo dotrzeć do popularnych kurortów wypoczynkowych nad morzem i w górach. Do/z Trójmiasta pojedzie 58 par pociągów dziennie, do Szczecina - 22, Kołobrzegu - 14, Świnoujścia - 8, a na Hel - 6. Będą też specjalne połączenia na okres letni, np. pociąg relacji Warszawa - Kołobrzeg - Warszawa, Warszawa - Hel - Warszawa, Kraków/Bielsko Biała - Świnoujście - Kraków/Bielsko Biała czy z Łodzi do Ustki. Wydłużona zostanie też dodatkowa para połączeń z Krakowa do Kołobrzegu przez Gdynię. Latem do/z Krakowa będzie kursowało ponad

70 par połączeń. Bielsko-Białą obsłuży 12 par pociągów, Zakopane - 8, Jelenią Górę - 8, Szklarską Porębę - 3, Kłodzko - 4, a Krynicy-Zdrój - 3. PKP Intercity uruchomi specjalne połączenia sezonowe, np. pociąg relacji Szczecin - Zakopane - Szczecin.

- Jeśli udajemy się na wakacje, chcemy jak najszybciej dotrzeć do celu i jak najszybciej wrócić do domu - podkreśla prezes Travelplanet.pl Radosław Damasiewicz. Z „Raportu Podróżnika 2024” tej platformy wynika, że 96,37 proc. podróżujących za granicę wybiera jako środek transportu samolot, 3,14 proc. stawia na transport własny, a autokarem decyduje się jechać jedynie 0,49 proc. badanych.

Zbliżający się sezon wakacyjny to nie tylko zwiększony ruch na drogach, ale również większa liczba podróżnych, a co się z tym wiąże, również klientów MOP i stacji paliw. Jakie udogodnienia czekają na kierowców tankujących na stacjach ORLEN? Opowiada Dariusz Boduch, Dyrektor Działu Zarządzania Siecią Zachód ORLEN.

Letnie miesiące sprzyjają podróżowaniu - większa liczba kierowców na drogach oznacza większą liczbę klientów stacji paliw. Jak szybko i sprawnie zatankować auto?

Klienci stacji ORLEN, nie tylko w sezonie wakacyjnym, nie muszą się martwić o sprawne tankowanie, które odbywa się dzięki kolejkowaniu nalewu. Kierowcy, którzy zatankują samochód, a za paliwo zamierzają zapłacić w kasie, mogą szybko przeparkować auto na wolne miejsce parkingowe, zwalniając dystrybutor następnej osobie. Kolejnym udogodnieniem wprowadzonym na stacjach ORLEN jest możliwość obustronnego tankowania. Na wybranych stacjach koncernu, węże przy dystrybutorach dostosowano do tankowania w przypadku, gdy wlew znajduje się po drugiej stronie samochodu. Dzięki temu kierowcy nie muszą czekać w kolejce do dystrybutora, oszczędzają czas, który mogą poświęcić na napięcie się kawy, czy skorzystanie z bogatej oferty gastronomicznej naszych stacji.

A co z osobami, które z różnych względów nie są w stanie samodzielnie zatankować paliwo? Czy stacje są przygotowane na udzielenie im wsparcia?

Jak najbardziej, na stacjach ORLEN w całym kraju istnieje możliwość zdalnego wezwania pracownika poprzez aplikację ORLEN VITAY. Żeby skorzystać z rozwiązania wystarczy kliknąć zakładkę „Pomoc na stacji”, następnie wybrać kategorię, w której potrzebujemy wsparcia, podać numer dystrybutora oraz markę i numer rejestracyjny samochodu, a na końcu zatwierdzić wezwanie pomocy. Zgłoszenie zostanie wysłane do pracowników stacji, którzy odpowiedzą na nie możliwie jak najszybciej. To rozwiązanie powstało z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, pozwala m.in. na korzystanie z ofert i usług stacji bez konieczności wychodzenia z samochodu. Dzięki temu można zgłosić potrzebę pomocy przy tankowaniu paliwa, korzystaniu z kompresora czy myjni.

Stacje paliw to dzisiaj nie tylko miejsca, w których można zatankować paliwo, ale również skorzystać z oferty gastronomicznej. Jak prezentuje się oferta stacji ORLEN? Jakie przysmaki przygotowano dla podróżujących?

Od tego roku klienci ORLEN mogą tankować paliwo na blisko 3500 stacji sieci w siedmiu krajach Europy, w Polsce, Austrii, Niemczech, Czechach, na Litwie, Słowacji i Węgrzech. Na ponad połowie z nich działa koncept kawowo-gastronomiczny Stop Cafe lub Star Connect (Niemcy), w którym kierowcy mogą skorzystać z bogatej oferty dań i przekąsek, gorących napojów, a także kupić produkty spożywcze. Na rodzimym rynku już 60 proc. stacji działa w takim formacie. Dodatkowo, w sezonie wakacyjnym mogą skorzystać z letniej oferty Stop Cafe - sezonowe burgery przy-

Z ORLENEM ZAWSZE PO DRODZE

gotowane w trzech odślonach, pierogi z jagodami, truskawkami i serem, kluski leniwe, produkty grillowe, klasyczne zapiekanki i inne przysmaki będą dostępne do końca wakacji.

Oszczędność czasu to dla kierowców kluczowa kwestia, a nierzadko przy stacjach położonych w pobliżu autostrad czy dróg ekspresowych ustawiają się kolejki. Jaki można skrócić ten czas?

Na blisko 400 stacjach paliw ORLEN w całej Polsce o sprawne tankowanie dbają Mobilni Kasjerzy. To pracownicy stacji wyposażeni w tablety z mobilną aplikacją kasową, drukarkę fiskalną oraz terminal płatniczy POS, które umożliwiają przyjęcie płatności za paliwo bezpośrednio na podjeździe. U Mobilnego Kasjera można także kupić większość produktów z całej oferty stacji, a za wszystko zapłacić w dogodnej dla siebie formie, bezpośrednio przy dystrybutorze.

Jakie modele płatności dostępne są na stacjach paliw ORLEN?

Prócz możliwości skorzystania z usług Mobilnych Kasjerów, kierowcy odwiedzający stacje ORLEN mogą skorzystać z mobilnych płatności płacąc za paliwo bezpośrednio przy dystrybutorze bez konieczności podchodzenia do kasy - usługa ORLEN Pay dostępna jest w ramach aplikacji ORLEN VITAY. Użytkownicy aplikacji zapłacą za paliwo w swoim smartfonie, po zeskanowaniu kodu QR na stanowiskach do tankowania. Z takiej opcji można skorzystać także dokonując płatności za zakupy w sklepie, skanując kody EAN produktów. Bez konieczności wysiadania z auta za paliwo i zakupy mogą zapłacić również klienci ORLEN Drive, trzech stacji formatu drive-through, zlokalizowanych w Michałowicach, nieopodal wrocławskiego lotniska i miejscowości Wisznia, położonej przy trasie S5. Ich dodatkowym atutem jest samoobsługowy, multimedialny kiosk znajdujący się wewnątrz stacji.

FINANSE W PODRÓŻY

Nieodłącznym czynnikiem podróży, oprócz pięknych wspomnień, są także finanse. Bez nich trudno o wakacje marzeń. Są rozwiązania, dzięki którym można zrealizować swoje podróże, a podczas urlopu warto korzystać z bezgotówkowych form płatności.

Badanie Santander Consumer Banku „Polaków Portfel Własny: wiosenne wyzwania”, (kwiecień-maj br.) pokazuje, że najwięcej osób planuje wydać na wakacyjny wyjazd do 3 tys. zł na osobę. Co dziesiąty badany nie wyda na urlop więcej niż 900 zł, a jedna piąta przeznaczy na ten cel od 1 do 2 tys. zł. 18 proc. wyda między 2 a 3 tys. zł, a po 7 proc. za wystarczający uznało budżet od 3 tys. do 4 tys. zł oraz od 4 tys. do 5 tys. zł.

Największym wydatkiem podczas wakacji dla połowy (48 proc.) badanych jest rezerwacja noclegu. 14 proc. wskazuje wysokie koszty związane z jedzeniem na mieście, a 13 proc. - transport.

OSZCZĘDNOŚCI, LOKATY, KARTY KREDYTOWE LUB POZYCZKA

Ponad połowa badanych (58 proc.) sfinansuje urlop z oszczędności na koncie osobistym, 13 proc. skorzysta z rachunków oszczędnościowych, a 8 proc. - założy wcześniej lokatę. 4 proc. finansuje wakacje z karty kredytowej, a 3 proc. planuje wziąć kredyt gotówkowy.

Niektóre banki - wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów - przygotowują specjalne oferty pożyczek na wakacje. Bank Pekao SA ma pożyczkę gotówkową na specjalnych warunkach

cenowych, aby w okresie zwiększonych wydatków wakacyjnych ułatwić klientom korzystanie z takiego finansowego wsparcia. Umożliwia otrzymanie pożyczki zdalnie, dzięki czemu klient ma dostęp do dodatkowych środków w każdym miejscu i w każdym czasie.

- Z badań rynkowych wiemy, że 5 proc. klientów, którzy zaciągają kredyt gotówkowy, deklaruje, że przeznacza go na finansowanie wakacji. Taka forma finansowania daje pewną swobodę - szybkość udzielenia i przeznaczenie pieniędzy na dowolny cel - mówi Agnieszka Gorzkowicz, menadżer ds. komunikacji korporacyjnej w Credit Agricole Bank Polska.

KARTY, KANTORY, WALUTY

W Banku Pekao klienci planujący podróże zagraniczne mają w kanałach zdalnych atrakcyjne możliwości związane z wymianą walut. Kantor walutowy w aplikacji PeoPay umożliwia bezpieczną wymianę waluty po atrakcyjnych kursach będących alternatywą dla kursów oferowanych w kantorach zarówno internetowych, jak i stacjonarnych. Klienci mogą również korzystać z karty wielowalutowej, która ma gwarancję niskich kursów.

Warto pamiętać, że w wielu krajach na świecie karta kredytowa jest jedyną akceptowaną formą płatności, np. za nocleg czy wypożyczenie auta.

Z kolei bank Credit Agricole osobom, które w wakacje planują wyjechać za granicę, ale również tym, którzy chcą spędzić urlop w różnych zakątkach Polski proponuje kartę kredytową maXima w pakiecie Premium - na wyjazdy. Oprócz limitu kredytowego, klient zyskuje korzystne przewalutowania transakcji zagranicznych, zwroty za transakcje związane z podróżami m.in. w Booking.com, liniach lotniczych, na stacjach benzynowych i sieciach taksówek oraz miesięczny pakiet darmowych wypłat z bankomatów na całym świecie. Agnieszka Gorzkowicz mówi, że w przypadku kart kredytowych widoczny jest wzrost zainteresowania nimi m.in. przed sezonem urlopowym. - Podobnie jest z kredytami gotówkowymi - dodaje.

NIE TYLKO GOTÓWKA

80 proc. polskich turystów zamierza podczas urlopu płacić kartą, smartfonem lub smartwatchem. Dwie piąte zdecyduje się na płatność telefonem lub zegarkiem z portfelem cyfrowym - wynika z badania Visa CEE Travel and Payment Intentions Study 2024. Płatności smartfonem lub smartwatchem doceniają młodzi Polacy - płacić w ten sposób planuje 29 proc. osób w wieku 18-25 lat. Trzech na czterech Polaków korzystających z kart za granicą będzie używać tej, która przypisana jest do konta wielowalutowego.

- Z naszego badania wynika, że Polacy najchętniej kartą lub smartfonem będą płacić w restauracjach, sklepach spożywczych i na lokalnych targach. Płacąc fizyczną lub tokenizowaną kartą Visa, mogą mieć pewność, że są chronieni przed oszustwem, utratą lub kradzieżą karty bez względu na to, gdzie się znajdują. Visa zapewnia im więc spokój ducha i możliwość odzyskania pieniędzy, gdy coś pójdzie nie tak - mówi Adrian Kurowski, dyrektor generalny Visa w Polsce. Zaledwie 16 proc. polskich turystów gotowych jest płacić więcej za rozwiązania przyjazne środowisku w ramach wyjazdu zagranicznego. Jednocześnie, ponad jedna trzecia respondentów wyraźnie deklaruje, że byłoby bardziej skłonni do podróżowania w sposób bardziej ekologiczny, jeśli wiązałoby się to z oszczędnościami.

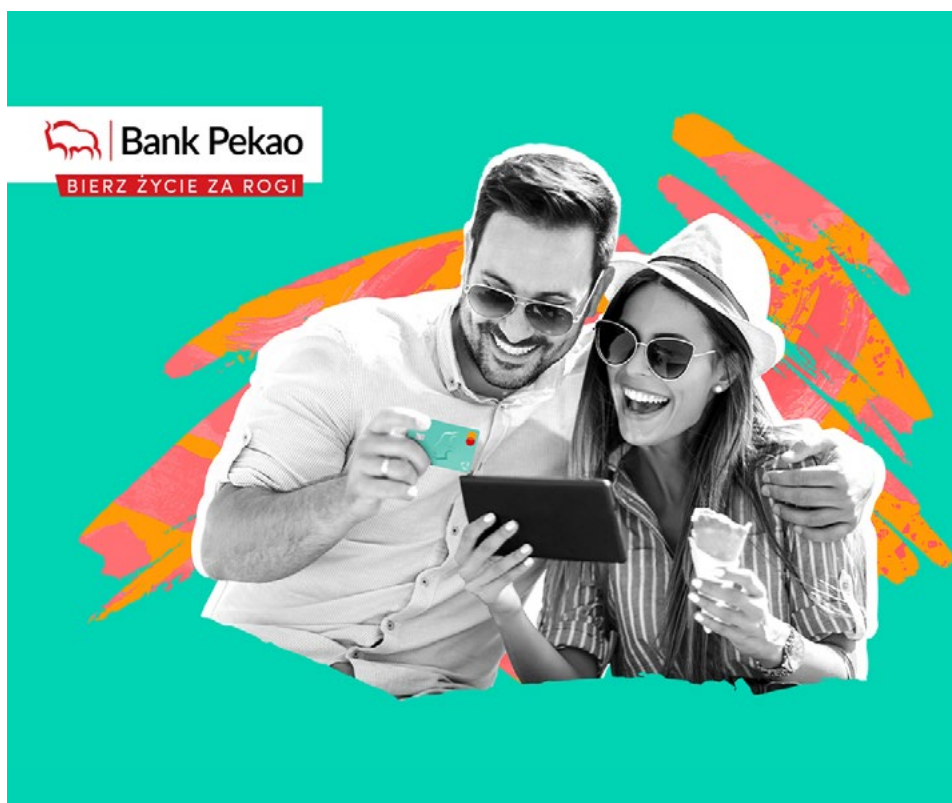
KARTY BANKU PEKAO

- DOBRY SPOSÓB NA WAKACJE!

Wszyscy wiemy, że w podróży bardzo przydaje się gotówka, ale w dzisiejszych czasach, szczególnie podczas wycieczek za granicę, zdarzają się sytuacje, że to karta płatnicza okazuje się jedynym możliwym środkiem umożliwiającym realizację transakcji np. przy płatności za loty czy rezerwację noclegu. Wiele hoteli, a także firm np. wynajmujących turystom samochody przyjmuje płatność tylko kartą. Warto mieć ją przy sobie, szczególnie jeśli - jak w przypadku kart Banku Pekao, w zależności od rodzaju posiadanej karty - można być zwolnionym z kosztów przewalutowania czy wypłat gotówki z bankomatów oraz zyskać szereg, nawet nie związanych wyłącznie z płatnościami korzyści.

Na wakacjach nie zawsze ma się przy sobie portfel, dlatego każdą kartę dobrze jest dodać do swojego portfela elektronicznego podłączając ją do Apple Pay lub Google Pay, aby móc płacić wygodnie i bezpiecznie swoim telefonem. Warto, aby w podróży towarzyszyły nam karty Banku Pekao - podróżowanie z nimi może się opłacać. Posiadacz **Karty wielowalutowej Banku Pekao** nie musi martwić się o koszty przewalutowania, bo karta ma gwarancję niskich kursów - bliskim kursom NBP. Co to oznacza? Każda transakcja - zarówno płatność kartą, jak i wypłata gotówki - jest przewalutowana po kursie Mastercard lub Visa, a bank nie pobierze dodatkowych opłat. Z kartą wielowalutową Banku Pekao przy wypłacie gotówki z obcego bankomatu za granicą nie ponosi się żadnych kosztów ze strony banku. W przypadku Złotej karty wielowalutowej wszystkie wypłaty z obcych bankomatów - nawet te za granicą - są bez opłaty Banku Pekao bezwarunkowo. Dla standardowej karty wielowalutowej należy jednak pamiętać, by w poprzednim miesiącu na konto wpłynęło min. 500 zł oraz by wykonać kartą min. jedną transakcję bezgotówkową. Klient wtedy zyskuje bezpłatne wypłaty z bankomatów za granicą oraz dwie bezpłatne wypłaty z obcych bankomatów w Polsce w danym miesiącu.

Jeszcze więcej korzyści w podróży zyskamy z **Kartą Kredytową z Żubrem**. Płacąc nią za rezerwację noclegu na Booking.com z wykorzystaniem dedykowanego linku, otrzymamy aż 6% zniżki. W przypadku korzystania z płatnych autostrad możemy otrzymać nawet do 240 zł zwrotu rocznie za opłacenie kartą w Pakiecie Platynowym przejazdów autostradami w Polsce i za granicą (5 proc. wartości transakcji do 20 zł miesięcznie). Karta Kredytowa z Żubrem gwarantuje również komfort w przypadku opóźnienia lotu rejsowego o min. godzinę. Jej właściciel wspólnie nawet z czterema osobami towarzy-

szącymi może skorzystać z saloniku lotniskowego z dostępnymi bezpłatnie napojami, przekąskami i Wi-Fi (opcja dostępna w Pakiecie Złotym i Platynowym).

Posiadacze Karty Kredytowej z Żubrem objęci są szerokim zakresem ubezpieczeń w podróży w kraju jak i za granicą. W Pakiecie Platynowym ubezpieczenie w podróży obejmuje koszty leczenia i assistance, Pakiet Sport (obejmujący m.in. sporty wysokiego ryzyka), NNW na wypadek śmierci oraz OC w życiu prywatnym suma ubezpieczenia wynosi do 200 000 zł dla posiadacza karty i jednego współuczestnika podróży. W Pakiecie Złotym ubezpieczenie obejmuje koszty leczenia i assistance oraz NNW na wypadek śmierci, suma ubezpieczenia wynosi do 100 000 zł dla posiadacza karty.

Przy okazji wakacyjnych podróży, warto powrócić do tematu chargeback. Usługa ta umożliwia odzyskanie pieniędzy za płatności dokonane kartą kredytową czy wielowalutową np. za wakacje niezgodne z ofertą, czy odwołanie wycieczki (także w przypadku upadku biura podróży), jeśli otrzymaliśmy produkt lub usługę niezgodną z opisem. Usługa chargeback

jest bezpłatna i chroni zakupy internetowe, w sklepach stacjonarnych oraz wypłaty z bankomatów. Dzięki Karcie Kredytowej z Żubrem możemy otrzymać także zwrot części wydatków dokonanych kartą w internecie. I tak np. jeśli właściciel karty np. bilety lotnicze lub wydatki związane z podróżą kupi przez internet i zapłaci za nie kartą, to może zyskać nawet do 360 zł rocznie zwrotu w Pakiecie Platynowym (2% wartości transakcji do 30 zł miesięcznie) i do 240 zł rocznie w Pakiecie Złotym (2% wartości transakcji do 20 zł miesięcznie).

Co istotne, miłośnicy i pasjonaci podróży dzięki Karcie Kredytowej z Żubrem mogą szybciej zrealizować swoje kolejne wymarzone podróże! Wystarczy, że dołączą swoją kartą do programu Miles & More, a za transakcje zaczną gromadzić mile, które wymienią na bilety lotnicze. Im wyższy pakiet karty, tym korzystniejszy przelicznik mil: Pakiet Platynowy 6 zł = 1 mila, Pakiet Złoty 10 zł = 1 mila, Pakiet Standard 20 zł = 1 mila. Dodatkowo, właściciel karty w Pakiecie Złotym oraz Platynowym zyskuje bezpłatny dostęp do odprawy Business Check-in na lotnisku Chopina w Warszawie, jeśli podróżuje liniami lotniczymi PLL LOT.

REALNĄ PODRÓŻ ZAPLANUJESZ WIRTUALNIE

Zaplanowanie podróży czy wakacyjnego urlopu nie wymaga dziś od nas praktycznie żadnego wysiłku. Wystarczy internet. Bo liczba platform turystycznych z ofertami touroperatorów z całego świata czy serwisów bookingowych jest i ogromna, i atrakcyjna.

Technologia staje się nieodłącznym elementem naszej codzienności, klienci przenoszą swoje nawyki do świata wirtualnego. Nie inaczej jest z zakupami: cyfrowe kanały wypierają sprzedaż bezpośrednią, podobnie jest w turystyce, gdzie obecnie większość transakcji realizowanych jest przez internet.

- Dlatego organizatorzy turystyki, chcąc zachować lub wręcz zwiększyć swoją konkurencyjność powinni na tyle uelastyczyć i wzbogacić ofertę, żeby przyciągać współczesnego podróżnika nie tylko w sezonie wakacyjnym, ale też udostępniać mu różnorodne opcje wyjazdowe przez cały rok. - podkreśla Łukasz Neska, wiceprezes zarządu oraz chief growth officer w Grupie eSky. Dodaje, że touroperatorzy - realizujący zdecydowaną większość operacji w półrocznym okienku - powinni zwrócić szczególną uwagę na zmianę zachowań turystycznych. - Tak więc odejście od tradycyjnego modelu sprzedaży detalicznej nie jest prognozą, a rzeczywistością. Touroperatorzy to widzą i zdają sobie sprawę, że utrzymywanie wielu

stacjonarnych punktów sprzedaży przestaje być rentowne, dlatego coraz częściej decydują się na zostawienie jedynie tych najbardziej dochodowych lokalizacji - wskazuje Łukasz Neska.

- Klienci stają się coraz wygodniejsi, nie chcą też rezygnować ze swoich przyzwyczajeń czy ulubionych sposobów dokonywania zakupu, stąd dostępność oferty wakacje.pl w kilku kanałach sprzedaży - online, stacjonarnym i hybrydowym - dodaje Marzena German, ekspert ds. komunikacji zewnętrznej i obsługi medialnej w Wakacje.pl.

CO ZYSKUJEMY?

Klient rezerwujący zagraniczne wyjazdy z eSky.pl zyskuje elastyczność i pełną dowolność w wyborze kierunku i terminów podróży, godzin wylotów i przylotów, linii lotniczej, rodzaju i standardu zakwaterowania oraz produktów dodatkowych zwiększających komfort odpoczynku. Dodatkowo istotną kwestią objęcia oferty Turystycznym Funduszem Gwarancyjnym, co daje pewność, że korzystanie z usług jest bezpieczne, a pieniądze wydane na wyjazd zostaną zwrócone w przypadku niewywiązania się z umowy. Ponadto istnieje możliwość zaplanowania podróży w ramach usługi MultiLine, gdzie w ramach wspólnej rezerwacji loty w dwie strony realizowane są przez dwóch różnych przewoźników. - To wszystko w połączeniu

z całodobową obsługą i wsparciem klienta zarówno przed, jak i w trakcie podróży, a także z narzędziami ułatwiającymi realizację marzeń podróżniczych, m.in. nowoczesną stroną internetową i aplikacją mobilną, a także treściami inspiracyjnymi na blogu, w strefie „Okazje” oraz w mediach społecznościowych - wylicza Łukasz Neska.

Podobne korzyści wskazuje Marzena German z Wakacje.pl, która zwraca uwagę na dostęp do szerokiej oferty od różnych dostawców. - Można u nas kupić wyjazd typowo czarterowy, a więc tradycyjnie trwający 7 czy 14 dni, ale też mniej klasyczny, który obejmuje dowolną liczbę dni pobytowych - to jest możliwe dzięki ofertom tworzonym na podstawie regularnych linii lotniczych. Posiadamy oferty w formule lot+hotel, które otwierają przed klientami możliwość wyjechania w sposób zorganizowany, czyli z pełną ochroną, o której wcześniej mówiłam, do miejsc mało popularnych, do których trudno znaleźć klasyczne wycieczki siedmiodniowe - wymienia. Klienci Wakacje.pl mogą kupić ofertę przez stronę internetową - całkowicie samodzielnie, od wyszukania aż po rezerwację i opłacenie rezerwacji albo zgłosić zainteresowanie, konsultanci się z nimi skontaktują. Zakupu mogą dokonać też przez aplikację mobilną albo dzwoniąc do call center lub odwiedzając jeden z ponad 300 salonów sprzedaży.

PRZEZORNY PODRÓŻNY ZAWSZE UBEZPIECZONY

**PLANUJĄC JAKĄKOLWIEK PODRÓŻ
SKUPIAMY SIĘ GŁÓWNIEM NA
TYM, BY ZNALEŹĆ ATRAKCYJNĄ
OFERTĘ, POJECHAĆ W FAJNE
MIEJSCE, MIEĆ ŚWIETNY HOTEL,
BEZPOŚREDNI LOT CZY DOBRĄ
POGODĘ. RZADZIEJ MYŚLIMY
O UBEZPIECZENIU, A TO - JAK
SIĘ OKAZUJE - MOŻE OKAZAĆ SIĘ
ZBAWIENNE W WIELU LOSOWYCH
SYTUACJACH.**

Ubezpieczenie podróżne nie jest polisą obowiązkową, jednak warto ją mieć, zwłaszcza, gdy planujemy wyjazd poza granicę Polski. Dobrze dobrane ubezpieczenie turystyczne to niewielki koszt w porównaniu do kompleksowej ochrony, jaką nam zapewnia. - Ubezpieczenie pomaga w przypadku nagłych problemów ze zdrowiem, dzięki czemu możemy spokojnie kontynuować wyjazd lub wrócić bezpiecznie do domu - przekonuje Agata Ambroziak-Rogulska, dyrektor Departamentu Produktu LINK4.

Polisę wystarczy kupić zaledwie jeden dzień przed planowaną podróżą. Czas trwania ochrony i jej zakres dobieramy indywidualnie. Już w podstawowym pakiecie polisa dla turystów wyjeżdżających za granicę obejmuje m.in. koszty leczenia oraz transportu medycznego i ewentualnej hospitalizacji. Dodatkowo można wybrać też ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ochronę na wypadek utraty bagażu podróżnego czy sprzętu sportowego.

I tak np. w przypadku podróży zagranicznej, polisa oferowana przez LINK4 zapewnia pokrycie niezbędnych kosztów leczenia, a także kosztów akcji poszukiwawczej i ratowniczej. W Polsce nie musimy za to płacić, ale służby ratunkowe np. w słowackich Tatrach czy w Alpach wystawią nam za taką pomoc spory rachunek w euro. - Nie zapominajmy też o dobytku pozostawionym na miejscu. Ubezpieczenie mienia pozostawionego

w mieszkaniu lub domu na czas naszej nieobecności chroni przed skutkami pożaru i innych zdarzeń losowych, takich jak: zalanie, uderzenie pioruna, kradzieży z włamaniem - zachęca Agata Ambroziak-Rogulska.

W czasie zagranicznych wyjazdów może dojść do wypadku, nagłego zachorowania lub innych nieprzewidywanych zdarzeń. Bez ubezpieczenia turystycznego turyści narażają się na wysokie koszty związane z takimi sytuacjami. - Nie warto więc ryzykować i przed wyjazdem na wakacje zapewnić sobie ochronę. W ramach polisy turystycznej można liczyć na pomoc nie tylko w razie wypadku lub nagłej choroby, ale także gdy wyrządzimy komuś szkodę, uszkodzimy cudzy majątek czy też, gdy bagaż zostanie skradziony lub zgubiony przez przewoźnika. Jest to bardzo szeroka ochrona ubezpieczeniowa, z której można skorzystać w każdym miejscu na świecie - podkreśla Agata Ambroziak-Rogulska. Przypnijmy, że świadomość ubezpieczeniowa Polaków jest coraz większa i przed wyjazdem na urlop coraz więcej osób decyduje się kupić ubezpieczenie turystyczne - widoczne są wzrosty o kilkanaście procent rok do roku.

LINK4 oferuje ubezpieczenie turystyczne Podróż, w ramach którego można skorzystać z różnych wariantów w zależności od kierunku wyjazdu: wariant Polska, wariant Europa i basen Morza Śródziemnego oraz wariant Świat.

Flagowym produktem Ergo Hestia jest polisa Ergo Podróż - dla podróży za granicę, która

obejmuje ubezpieczenie pomocy medycznej i kosztów leczenia, ochronę od następstw nieszczęśliwych wypadków, odpowiedzialności cywilnej, ochronę bagażu czy też pomoc asystance. - Ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o zdarzenia wynikające z uprawiania sportów określonych jako ryzykowne a nawet ekstremalne - mówi Jakub Żukowski, specjalista ds. rozwoju produktu w Ergo Hestii. - Wysokie sumy ubezpieczenia oraz bardzo szeroki zakres ochrony pozwalają na indywidualne dopasowanie do potrzeb nawet najbardziej wymagających klientów. Stale pracujemy nad produktem, aby zapewnić jak najwyższy standard ochrony. Na początku czerwca rozszerzyliśmy ofertę produktu Ergo Podróż o 5 nowych klauzul produktowych, które pozwalają na jeszcze lepsze dopasowanie produktu. Wprowadziliśmy m.in. klauzulę dotyczącą kontynuacji leczenia w Polsce w przypadku wystąpienia nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku podczas podróży zagranicznej - dodaje.

Nie bez znaczenia jest również zwrot pieniędzy, które poszkodowany wyda np. na leki (przepisane przez lekarza podczas jego wyjazdu) czy naprawę lub zakup sprzętu ortopedycznego albo okularów korekcyjnych. - Co do kosztu ubezpieczenia, to zależy od wielu czynników, natomiast warto sobie zdać sprawę z tego, że polisa pokrywa nam wydatki setki czy tysiące razy większe od jej kosztu - przekonuje z kolei biuro prasowe PZU. Ubezpieczyciel ma w ofercie m.in. polisę PZU Wojażer.

MIASTO
TORUŃ

Paryż dla zakochanych, Bruksela dla amatorów czekolady, a Rzym dla tych, których fascynuje historia?

Malowniczy, zabytkowy Toruń łączy to wszystko w doświadczenie, które zapamiętasz wszystkimi zmysłami.

Miasto Kopernika słynie z przepysznych pierników i magicznej starówki wpisanej na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Poczuj atmosferę, która co roku zachwyca ponad 2 miliony turystów.

---

visittorun.com

NIE TYLKO MORZE, GÓRY CZY JEZIORA

Blisko połowa Polaków planuje w tym roku spędzić wakacje w kraju. Większość z nich deklaruje, że wybierze się nad morze, a jedna trzecia w góry. Jest jednak wiele mniej oczywistych miejsc, w których można spędzić letni urlop.

43 proc. Polaków zamierza spędzić tegoroczne wakacje podróżując po kraju. Najczęściej wskazują morze (65 proc.) oraz góry (32 proc.) - wynika z najnowszego badania Holiday Barometer 2024 zrealizowanego przez IPSOS w 21 krajach świata na zlecenie Europ Assistance.

Analiza firmy Profitroom „Wakacje 2023 w Polsce” pokazuje, że najpopularniejszym regionem turystycznym w Polsce w ubiegłoroczne wakacje było Pomorze Zachodnie (20,7 proc. udziału spośród wszystkich regionów). Tuż za nim uplasowało się Trójmiasto. Kolejne najpopularniejsze regiony to: Podhale, Sudety, Mazury, Pomorze Środkowe, Mazowsze oraz Kraków.

Polska cieszy się też rosnącym zainteresowaniem turystów zagranicznych. Dane Ministerstwa Sportu i Turystyki wskazują, że w 2023 roku nasz kraj odwiedziło 19 mln osób z zagranicy, czyli 19 proc. więcej niż w 2022 r. Najwięcej przyjazdów odnotowano w lipcu (2,1 mln) oraz w sierpniu (2 mln), kiedy w Polsce odbywa się letni sezon turystyczny. Dominującym celem przyjazdów turystów zagranicznych w 2023 r. były odwiedziny krewnych i znajomych (38,4%), a na wypoczynek i rekreację w naszym kraju zdecydowało się 23,2 proc. z nich.

NIE TYLKO POPULARNE KURORTY

Jednak Polska to nie tylko Łeba, Kołobrzeg, Giżycko, Mikołajki, Karpacz czy Tatry. W naszym kraju jest wiele miejsc, które mogą okazać się doskonałym kierunkiem wakacyjnych podróży.

16 takich atrakcji turystycznych wskazali właśnie internauci w głosowaniu „National Geographic Traveler” na „Cuda Polski 2024”. Wybrali miejsca znane i nieznane, zapierające dech w piersiach zabytki i zachwycające zakątki, stworzone przez naturę, muzea inne niż wszystkie i miasta, które robią wrażenie także na gościach z zagranicy. A są wśród nich m.in. Twierdza Srebrna Góra, zespół pałacowo-parkowy w Ostromecku, Chełmskie Podziemia Kredowe, park dworski w Iłowej, zamek w Muszynie, Wzgórze Tumskie w Płocku, zamek w Łańcucie, Bory Tucholskie, Lidzbark Warmiński, Pyzdry czy Darłowo.

- Województwo Mazowieckie jest regionem bardzo różnorodnym, ciekawym zarówno pod względem kulturowym jak i przyrodniczym i wciąż przez wielu turystów niedocenianym - informuje nas biuro prasowe Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Do największych atrakcji tego regionu należą m.in. Suntago, ogród zoologiczny w Warszawie czy Płocku, liczne muzea i parki w stolicy, Pałac w Wilanowie, Łazienki.

PRZYCIĄGNĄĆ TURYSTÓW

By dotrzeć do wszystkich zainteresowanych z informacją o tym, gdzie warto wypoczywać na Mazowszu, przygotowano serię nowych przewodników: „25 Mikrowypraw po Mazowszu”, „Mazowsze z rodziną” i Mazowsze nad wodą”. Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna stawia z kolei w tym sezonie przede wszystkim na promowanie turystyki rowerowej i wypoczynek nad wodą, przy jednoczesnym podkreśleniu bezpiecznych zasad tych form wypoczynku. Priorytetem w tym sezonie będzie uświadamianie turystów o wszelkich zagrożeniach związanych z wodą czy jazdą na rowerach. Region promuje się też kampanią pod hasłem „Odpočzywam na Mazowszu”, w ramach której trwa m.in. akcja „Kamperem po Mazowszu”. Oklejony kreacją kampanii kamper promuje atrakcje regionu.

Jak najwięcej turystów chce przyciągnąć także Toruń. Do jego największych atrakcji należą m.in. średniowieczny zespół miejski, Dom Mikołaja Kopernika, Planetarium, Muzeum Toruńskiego Piernika. Popularnością cieszą się również miejsca leżące poza ścisłym centrum Torunia, jak np. Centrum Nowoczesności „Młyn Wiedzy”, Muzeum Twierdzy Toruń czy punkt widokowy na panoramę starego miasta na Kępie Bazarowej. - W tym roku szczególną popularnością będzie cieszyć się oddany po blisko dwóch latach prac, biegnący wzdłuż Wisły zrewitalizowany Bulwar Filadelfijski, na którym najnowszą atrakcją są rejsy batami wiślanymi - starodawnymi drewnianymi łodziami - mówi Bartosz Witkowski z Wydziału Promocji i Turystyki Urzędu Miasta Torunia.

Miasto nawiązuje współpracę z turystycznymi blogerami z kraju i zagranicy zapraszając ich do miasta. - Z takiej wizyty powstają wpisy na ich blogach, social mediach i relacje. Organizujemy też wiele wydarzeń sportowych i kulturalnych. Na Speedway Grandprix, Mistrzostwa Lekkoatletyczne, Bella Skyway Festival, Camerimage czy Tofifest przyjeżdżają tysiące gości z Polski i ze świata i to oni stają się po tych wizytach naszymi naturalnymi ambasadorami - dodaje Bartosz Witkowski.

MOGĘ ZREZYGNOWAĆ Z WIELU RZECZY, ALE NIE POTRAFIĘ REZYGNOWAĆ Z PODRÓŻY

Rozmawiamy z Agnieszką Wasztyl, dziennikarką i podróżniczką, która współpracuje z Telewizją Polską, magazynami podróżniczymi m.in. „All Inclusive”, „National Geographic Traveler”, „Świat Podróże Kultura” i Radiem Dla Ciebie.

Jesteś autorką wielu publikacji o różnych miejscach na świecie. Podróże to dla Ciebie sposób na życie?

W pewnym stopniu tak. Uwielbiam poznawać ludzi, odkrywać nowe miejsca, zbaczać z popularnych szlaków, smakować kuchni świata. Moje podróże to bardziej wyprawy, pełne wyrzeczeń, ale i pięknych chwil. Zazwyczaj przemierzam się lokalnymi środkami transportu, a czasem i autostopem. Chcę i próbuję chłonąć każdą chwilę. To nie jest tak, że odhaczam kraje.

Zawsze staram się poczuć klimat, wejść w interakcję z miejscowymi, poczuć dane miejsce. Mogę zrezygnować z drogich ubrań, samochodu i innych rzeczy. Nie potrafię i nie chcę zrezygnować z podróży. One dają mi radość życia, inspirują, uczą, pozwalają zrozumieć różnice kulturowe.

Które z miejsc przez Ciebie odwiedzonych zapadło Ci najbardziej w pamięć i dlaczego?

Mam ogromną słabość do Indii. Wiem, że o Indiach często mówi się, że albo się je kocha, albo nienawidzi. Uważam, że to duże uproszczenie. Indie są niezwykle różnorodne, pełne kontrastów, każdy stan jest inny. Zachwyca mnie ich kultura, architektura, krajobrazy, pyszna kuchnia i Hindusi, którzy mają wielkie serca. Uwielbiam także Turcję, Kambodżę, Meksyk i Peru. Te kraje dawno skradły moje serce. Zarówno w miejscach turystycznych, jak i poza szlakiem, spotkało mnie dużo dobra ze strony lokalnych mieszkańców. W Peru urzekły mnie krajobrazy, Dolina Inków, wioski rdzennych społeczności i Machu Picchu. W Meksyku serce mi mocniej zabiło, gdy zobaczyłam piramidy Majów i Azteków. W Kambodży

fot.: arch. prywatne

zachwyliły mnie wielowiekowe świątynie pochłonięte przez dżungle, a w Turcji byłam pod ogromnym wrażeniem Kapadocji. Nie zapomnę też Kirgistanu. To jedno z moich największych odkryć podróżniczych. Niewielki, dziewiczy i gościnny kraj. Spanie w jurtach z dala od cywilizacji było ogromnym przeżyciem. Podobnie jak jazda konna, która omal nie skończyła się tragicznie. Ratując życie zrzuciłam się ze splotzonego, pędzącego konia prosto na skały. Rozbiłam nos, głowę, zламаłam rękę w trzech miejscach i mocno się potłukłam. Ale przeżyłam, podróży nie przerwałam. Była to moja najtrudniejsza wypra

wa. Do tej pory odwiedziłam 57 krajów, w wielu byłam kilkakrotnie. W każdym są piękne miejsca.

Odwiedzasz miejsca raczej takie nieoczywiste, wciąż jeszcze mało popularne wśród Polaków.

Ciągnie mnie tam, gdzie nie ma jeszcze masowej turystyki. Czasem żartuję, że urodziłam się w złej epoce, bo już niewiele jest miejsc nieodkrytych. A ja kocham ten dreszczyk emocji, gdy pakuję plecak i ruszam w świat, do miejsc jeszcze przeze mnie nie ▶

fot.: arch. prywatne

► poznanych. Poza tym wiele krajów jest omijanych przez turystów ze względu na krzywdzące stereotypy, a ja lubię je obalać. Wolę sama się przekonać, jak jest na miejscu. Staram się dowiedzieć jak najwięcej. A stereotypów jest niestety dużo. Wiele wynika z niewiedzy albo subiektywnych doświadczeń. Taka Rumunia. Niezwykle różnorodny kraj, uważam, że jeden z najpiękniejszych w Europie. A jakie wyobrażenie do niedawna mieli o niej Polacy? Najgorsze. A rzeczywistość niewiele ma wspólnego ze stereotypami. Zresztą to samo dotyczy krajów muzułmańskich, Ameryki Południowej, krajów afrykańskich czy Indii. Ja zawsze wolę sprawdzić, bo powielanie stereotypów jest krzywdzące. My też nie lubimy jak nas się ocenia. Nie lubimy, gdy zagraniczni turyści postrzegają Polskę stereotypowo. Zresztą nie mamy powodów do kompleksów. Znam wielu zagranicznych podróżników, którzy zachwycili się Polską, a dzięki podróżom po naszym kraju, obalili stereotypy na nasz temat.

Co przy zaplanowaniu takiej podróży jest największym wyzwaniem? I jak się do niej przygotować?

Największym wyzwaniem są nieprzewidziane sytuacje. Nigdy nie wiadomo, co może nas spotkać. W Tajlandii, z powodu braku autobusu jechaliśmy 50 km po autostradzie tuk-tukiem, czyli motorikszą, co było zaskoczeniem nawet dla miejscowych. Innym razem zawiodła nas nawigacja. Wjechaliśmy rowerami na autostradę, z której nie dało się zjechać. Każdy, kto był w Azji wie, jak wygląda tam ruch na drogach. W Azerbejdżanie łapałyśmy stopa, bo okazało się, że ostatni autobus w ogóle nie przyje-

chał. W Gruzji musieliśmy całkiem zmienić plany. Przez grubą pokrywę śniegu osunęła się droga, więc trasa z Kutaisi do Tbilisi była nieprzejezdna. Tuż przed naszym bussem spadło drzewo, a kilka kilometrów dalej zdarzył się wypadek. Inni pasażerowie - w większości Gruzini - poczęstowali nas jedzeniem i winem. W środku nocy szukaliśmy wolnego pokoju w hostelu, a z samego rana pojechaliśmy do Batumi i dopiero potem - inną trasą - pociągami do Tbilisi. W Peru złapałam chorobę wysokościową, a z powodu astmy wchodziłam z tlenem na Tęczową Górę. Nad jeziorem Titicaca i w Cusco nie miałam ciepłej wody. Nie było też ogrzewania. Myłam włosy w lodowatej wodzie, spałam w bluzach, kurtce i pod trzema kocami. Nie wiedziałam, czy zimniej jest w hotelowym pokoju, czy na zewnątrz. W Indiach zabrakło nam prądu i nie miałam jak naładować telefonu, ale - mimo późnej pory - udało się w małej knajpce. Nasz pociąg zamiast 8 godzin jechał blisko 12, bo na torach położyła się krowa, która w Indiach uchodzi za święte zwierzę i nikt nie chciał jej przegonić. Pociąg i tak jechał bardzo wolno, więc opóźnienie tylko wzrastało. W Kambodży zmienili nam godziny wylotu do Bangkoku i nie załapałyśmy się na kolejny lot - do Chiang Mai. W ostatniej chwili złapałyśmy nocny autobus. W Omanie trzeba było lekko zmodyfikować plany, bo miejscowa ludność ochoczo zapraszała nas do domu. Z powodu błędów w jednym z przewodników turystycznych, musieliśmy zmodyfikować naszą trasę już na miejscu, ale wyszło jeszcze lepiej niż to zaplanowaliśmy. We Francji zmienialiśmy hotel w środku nocy z powodu robactwa i awantury z miejscowym recepcjonistą. W Zjednoczonych Emiratach Arabskich zabrakło nam wody do picia,

choć zapas miałyśmy wcześniej naprawdę duży. Było ponad 40 stopni Celsjusza, a my biegłyśmy do autobusu. Wodę dał nam kierowca. W Chinach nie mogliśmy trafić do hostelu. Byliśmy w środku nocy w szemranej dzielnicy Pekinu. Byłam pewna, że czeka nas nocleg w parku na ławce. Pomogła nam policja, bo zainteresował ją widok dwójki młodych ludzi z plecakami. Podwieźli nas do hostelu. Wspianale jest to, że mimo nieprzewidzianych sytuacji, zawsze znalazł się ktoś, kto nam pomógł.

Czyli nie da się zaplanować podróży na 100 procent?

Czasem trzeba zaufać losowi. Przed każdym wyjazdem dużo czytam o danym kraju, kulturze, obyczajach. Opracowuję trasę, wiem co chcę zobaczyć i gdzie dotrzeć. Noclegi często rezerwuję wcześniej. Zdarzało mi się szukać ich spontanicznie. Zawsze kupuję dobre ubezpieczenie. To podstawa, bo w wielu krajach - zwłaszcza tych biedniejszych - poziom opieki medycznej nie jest najlepszy. Mam także zapas leków, ważne szczepionki i kopię dokumentów.

Swoimi wrażeniami i doświadczeniami dzielisz się m.in. na łamach różnych magazynów, w programach tv, serwisach internetowych i social mediach. Ludzi takie relacje interesują?

Jeśli ktoś interesuje się podróżami to myślę, że jak najbardziej. Ja sama mam ulubionych vlogerów i blogerów, którzy mnie inspirują. Czasem z wypiekami na twarzy czytam ich teksty i oglądam wideo. Artykuły, relacje, audycje radiowe dostarczają wielu ciekawych informacji.

REDAKCJA

Redaktor naczelny **Patryk Pallus**
Zastępca redaktora naczelnego **Tomasz Wojtas**
Redaktor prowadząca **Beata Goczał**
e-mail: redakcja@wirtualnedia.pl
zdjęcia: shutterstock

Prezes zarządu **Ewa Świstuniuk**
Wirtualnedia.pl Sp. z o.o.
Aleja Grunwaldzka 415
80-309 Gdańsk

Dział reklamy

Michał Barwiński michal.barwinski@wirtualnedia.pl
Michał Kurdupski m.kurdupski@wirtualnedia.pl

Dział Eventów i Projektów Specjalnych

Katarzyna Dyniec katarzyna.dynec@wirtualnedia.pl
Rafał Zieliński rafal.zielinski@wirtualnedia.pl

Dwa lata temu, po 30 latach odszedłeś z agencji reklamowej Eskadra. Mówiłeś, że postanowiłeś zostać wolnym artystą. Warto było?

MATEUSZ ZMYŚLONY: Warto było i niczego nie żałuję. Jako wolny artysta faktycznie spełniam teraz swoje marzenia.

Rozumiem, że te marzenia to podróże, którym się oddajesz?

Podróże też, właściwie to jest to jedna, wielka podróż. Okazało się, że to droga jest celem, więc podróż trwa bez końca. Wymyśliłem też nowy rodzaj turystyki - nazwałem to „meteo-caravanning” - czyli dzień zaczynam od kawki i prognozy pogody - a potem jadę tam, gdzie będzie najładniejsza pogoda. Permanentna podróż w pogoni za słońcem to świetna podstawa do tego, żeby być szczęśliwym. Do tego dochodzi moja miłość do miast, która teraz może wreszcie się w pełni zrealizować. A bonusem finalnie to marzenie wieńczącym okazało się ujeżdżanie fal oceanu na desce.

Gdy oglądam Twój vlog na YouTube to widzę człowieka- podróżnika, który wychodzi poza ogólnie przyjęte schematy pokazując Polskę i świat z innej niż typowy turysta perspektywy.

Chyba po prostu tak mam. Nie byłem pewny, jak to będzie żyć w kamperze cały czas. Dlatego zostałem sobie mieszkanie w Krakowie. Ale już wiem, że do mieszkania prędko nie wrócę. Wewnętrzny Nomad powiedział mi w Krakowie - „ale myśmy tu już byli”. Permanentna podróż okazała się moim przeznaczeniem. To bardzo zmienia perspektywę patrzenia na świat. W połączeniu z moimi kompetencjami zawodowego stratega miast daje to szansę na tworzenie tak zwanych „narracji pogłębionych”.

Pisziesz tam, że podróżujesz po miastach w poszukiwaniu prawdziwej duszy miast? Odnajdujesz je?

Szczerze mówiąc, odcinek vloga powstaje wyłącznie tam, gdzie to GENIUS LOCI naprawdę poczuje. Jak miasto nie ma silnej wibracji, to materiał nie powstanie. Bo nie każde miasto ma wielką duszę.

„Dusze” których miast najbardziej intrygują? Te nasze lokalne, „za miedzą”? Czy jednak te dalsze, gdzieś w świecie, bardziej tajemnicze z rąk odległości?

Jestem zaskoczony tym, jak bardzo korzystnie wypadają na tle hiszpańskich czy portugalskich miast te nasze polskie. Trochę po to była ta podróż - żeby złapać dystans do naszej polskiej rzeczywistości. Naprawdę pełna kontemplacja miejska możliwa jest w ramach tego kompleksowego procesu poznawczego, którym jest możliwość zagłębienia się w miejskich historiach, a finalnie zestawienia ich obok siebie. Bardzo poruszyła mnie liczba różnic, jakie odkrywam. Inaczej się człowiek zakochuje w miastach Andaluzji, inaczej w portugalskich. Wszędzie jest jakoś inaczej, bardzo ciekawe są charaktery tych

foto: arch. prywatne

W POGONI ZA SŁOŃCEM

O SWOJEJ PASJI DO PODRÓŻY OPOWIADA MATEUSZ ZMYŚLONY, VLOG CITIBREAK FOR ADVANCED, DYREKTOR KREATYWNY OPEN EYES ECONOMY

lokalnych kultur - z jednej strony totalnie odmienne, wręcz egzotyczne - ale z drugiej strony jakieś takie swojskie. Bo europejskie. Także czując się jak u siebie w domu w Portugalii, nie tracę absolutnie emocji związanych z polskimi miastami. To ciekawy tryb, bo mnóstwo uczuć ulokowałem w takich miastach jak Porto, Lizbona, Ronda czy Malaga. Ale gdy wraz z nadejściem wiosny wróciłem do polskich miast - uderzyły mnie ze zdwojoną energią, bo te moje ulubione, jak Bielsko-Biała, Lublin czy Bydgoszcz - budzą respekt skalą zmian jakie w nich zaszły. A już konfrontacja z Warszawą czy Trójmiastem bywa przeżyciem na granicy szoku - z mojej nowej perspektywy widzę, że Polki i Polacy „umią w zmianę” najlepiej na świecie.

Co te podróże wnoszą do Twojego życia? To prawda, że „każde miejsce, które odwiedzasz staje się w jakiś sposób częścią Ciebie”?

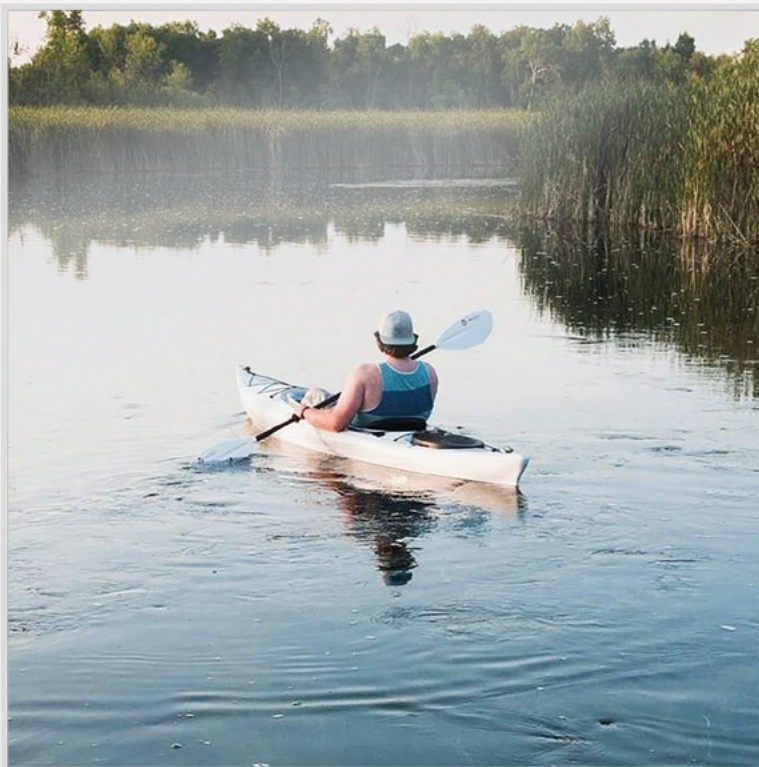
W pełni żyję tą podróżą. Na „Nomadzie”, czyli kamperze powstała dość imponująca kolekcja naklejek z tych moich wybranych miast. Jako, że pobyt w każdym z nich nigdy nie był pośpieszonym spacerem, to

ta relacja między mną i miejscem staje się naprawdę solidna. Do ulubionych staram się wiele razy wracać. Każde z nich we mnie wrosło, najbardziej chyba Sagres, gdzie spędziłem najwięcej czasu, w kultowym „Mieście Surferów”.

Kolejne docelowe miejsca swoich podróży odwiedzasz podróżując kamperem. Dlaczego akurat takim środkiem transportu?

Kamper to idealna platforma do takiej pracy i życia. Jedzie ze mną pies - wielki wilk Miś i dwa rowery elektryczne, jeden patrolowiec do kręcenia zdjęć, a drugi cargo do wożenia zakupów. Są niezbędne, zwłaszcza w miastach górzystych. Poza tym tak jest taniej, większość czasu spędzam na bezpłatnych parkingach w tzw. autonomii - prąd z fotowoltaiki na dachu naprawdę daje radę. Moje rekordy na tym polu to 14 dni non stop bez podłączenia do żadnej sieci i zejście do nawet 10 euro za dzień w kosztach życia. Nie spodziewałem się, ile przyjemności można czerpać z takiej niezależności. Kamper ma też dla Nomada (teraz mam na myśli siebie) bardzo ważną cechę - w epicko długiej podróży jest się cały czas „u siebie”.

ODPOCZYWAM
NA MAZOWSZU!

mazowsze.travel

/// **Mazo czas**

f — @Mazowsze.serce.Polski

Mazowsze.
serce Polski